

СОВЕТТАР ЗНАМЯЛАРА

БСК(б)П Орджоникидзе-Завскайдаагы Райкомун уонна
Райсовет Исполкомун органа.
Орган Орджоникидзевского РК ВКП(б) и Исполкома Райсовета

От ыйын 23 күнэ
1942 сыл
Чэппиэр
№ 60 (178)

Сыаната 10 харчы
Тахсара иккис сыма
Нөдүөлүгө 2-тө тахсар

Сулууспалаахтар воскресникка

II Дьөппөн. Калинин аатынан колхозка 12 сулууспалаахтар өрөбүл күннэригэр воскресник оҥордулар.

Воскресник кыттылаахтара, комсомолкалар Пахомова уонна Лебедева биридии бэйэлэрэ 0,60 гааны мунньаннар нуормаларын 100% толордулар. Ситникова, Сетова эмиз от мун-

ньуутугар 125% толордулар.

Орохтор воскресник оҥороллорун олус улахан-нык саныллар. Холобур: Уварова воскресникка тахсартан аккаастанар. Оттон Наспо суоччута Слепцов тахсан аат эрэ харата үлэ-лээн нуорматын 52 бырыһ. эрэ толордо.

Г. Федоров.

Нэһилиэк

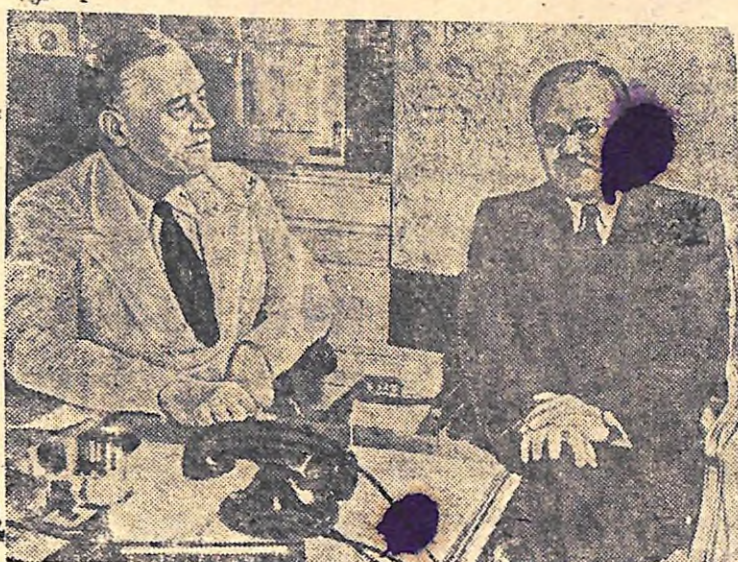
үрдүнэн 109 быр.

Тинт-ары. Бу нэһилиэк от хомуурун II-с графигын 109% толордо. эбэтэр 783 гааны охсоллорун он-нугар 855 гааны оҥустулар.

Ити иһигэр бу нэһилиэк-тээри "Прожектор" колхоз графигын 151% толордо. 39 цент. оту кэбиһтэ.

"Прожектор" колхоз член-нэрэ А. Строева, В. Строева күннээри нуормаларын илиинэн оту муньууда 150% толороллор. Отидьы бөлөбү" колхозка маассына-нанан от оҥустарааччы В. Голоков нуорматын 112% толорор. От мустарааччы С. Соколов 8-гы гааны мустаран күнү аайы нуор-матын 133% толорор.

Таб. В. М. Молотов Вашингтонга сылдыытыгар.

АХШ президена Франклин Д. Рузвельт уонна СССР Атын Дойдулардаагы Дьыалалар Народнай Комиссара В. М. Молотов.

СССР фотохрониката.

КОМСОМОЛЕЦТАР УОННА ПИОНЕРДАР ҮЛЭ ФРОНУГАР БАСТЫЫЛЛАР

Оболору үлэзэ киэҥник тардыахха

Булгуннахтаах толорута суох отто оҥустатын үөрэнээччилэрэ тыа хаһаай-стыбатын үлэтигэр активнайдык кыттан үлэлиил-лэр.

От хомууругар 81 үөр-нээччи үлэлиир. Ол иһит-тэ "Октябрь суола" кол-хозка 13 үөрэнээччиттэн постояннай биригээ-дэ тэрилиннэ. Ыччаттар үлэзэ үчүгэй холобур-дарын көрдөрдүлэр.

I Малдыбар нэһилиэгин-нээри "Правда" колхозка үөрэнээччилэр от охсор маассынанан үлэлииллэр. Алексеев нуорматын ку-руук 109% толорор, онон 49 үлэ күнүн аабыста. От-тон Львов—70 үлэ күнүнэн-нэ.

Ордук тыа хаһаайсты-батын маассынатин үөр-пит оболор кыайылаах үлэни ситистилэр.

П. Макаров.

Колхозтаахтар убаастыыллар

II Дьөппөн. ("СЗ" корр.). Калинин аатынан колхозка мобилизацияга кэлбит үл-лэһиттэр от хомууругар үчү-гэй холобурдары көрдө-рдүлэр.

Холобур комсомолка И. Ефремова (НКВД коллек-тивиттан) күннээри нуор-матын куруутун аһара то-лорор.

Ити үчүгэй көрдөрүүлээх үлэлэрин иһин колхозтаах-тар кинилэри убаастыыл-лар.

Комсомолецтар баһылыыллар

Дьэр. Карл Маркс ааты-нан колхозка иккис бири-гээдэзэ от бугуллааһын-гар үлэлээччи комсомолец-тар Г. Герасимов уонна А. Лу-кина үлэ үчүгэй холобу-рун көрдөрүллөр. Кинилэр САСОР XX сылын аатынан социалистическайдык куо-талаһаллар. Ылыммыт эба-һээтэлибэлэрин чист-тээхтик толороллор. Күн-нээри нуормаларын 130-тан

160%-на тийэ толороллор. Кинилэр колхозтаахтар ортолоругар күн аайы агитационнай үлэни ытталлар. "Боевой листок" куруутун тахсар, уонна көрдөрүү дуоскатын үлэлэтэллэр. Комсомолецтар бэйэлэрин көрдөрүүлээх үлэлэринан колхозтаахтары производ-ственной өрө көтөбүллүү-гө көбүлүүлэр.

В. Колодезникова.

Эдэр патриоттар

Өктөм. Чапаев аатынан колхозка 12 оҥуола обо-лоро туспа биригээдэнэн үлэлииллэр. Кинилэри учительница А. Ефимова салайар. Кинилэр оҥуола-ба ударник аатын хайдах ылбыттарай да, ол курдук колхоз производстватыгар ударник аатын ыларга, ха-йа күн үлэлиэхтэриттэн ыла, охсуһаллар. САСОР XX сылын аатынан бары социалистическай куотала-һыга кириэбиттэрэ.

Маассынанан от муста-рааччы, пионер Петя Песте-рев күнгө 2,5 гааны мустарарын онугар 4-6 гааны мустаран, нуорматын 200-240% толортуур. Бугуллааһынна пионерка Нюта

Олесова 25 бугулу бугуллаурун онугар күннэтэ 42 бугулу онорон, нуор-матын 165% толорор. Пионер-дар Петя Логинов, Гоша Ли-ханов, Боря Анастасов, Толя Дмитриев нуормаларын — 140% толороллор. Кинилэр олус айылээхтик уонна көх-төөхтүк үлэлииллэр. Нуор-маларын толоро иликтэри-на хонууттан тахсыбаттар.

Эдэр патриоттар пионер бочуоттаах аатын чистээх-тик сүгэллэр. Кинилэр үлэ фронтугар активнайдык кыттыылары өстөөбү үлтү-рүтүүгө көмө буоларын бэрт үчүгөйдик өйдүүлэр. Атыттар кинилэртэн бири-миэрдэ ылыт.

П. Никифоров.

Колхозка улахан күүс

I Дьөппөн. Буденнай аатынан колхоз үөрэнээччи эдэр ыччаттара бэйэлэрин колхозтарыгар улахан күүстээх көмөнү оҥорол-лор.

Е. Варламова маассына-нан от мустаран күүс-тэринан бу

—129 бырыһ. толорор. Пе-тя Варламов от кээһини-тэ—100 бырыһ., оҥурут үлэтигэр Кирилл Устинов, Гоша Федоров улахан киһи нуорматын толороллор.

күүстэринан бу диэри 150

БУРДУК ХОМУУРУГАР БЭЛЭМНЭНИИНИ КҮҮҮРДҮӨХХЭ

Колхозтаахтар уонна МТС работчидарыттан, кинилэргэ саамай былдьааһык-тык бириэмэ—үүнүүнү хо-мууу уонна тыа хаһаай-стыбатын бородууктала-ры содутуонкалааһын би-риэмэтэ олох чугаһаан-нар.

Хомуур—дэриэбинэ-рээ саамай элбэх көлөхүү-үөрүмтэ үлээн буолар. Ириллэһи бириэмэтигэр үнүү хомуурун бытаар-ыа, туорах бурдугу, обу-рот аһын, хортунуһуу уонна да атын культу-рары сүтүктээхтик хому-уу—ол аата Ийэ дойду-уонна фронт иһигэр бу-руйу оҥоруунан буолар.

Комбайнары, трактор-лары, жаткалары, лобог-ейкалары, сенокосилкала-ры, молотилкалары, авто-мобиллалары, илиинэн дэлээр хомуур сөптөрүн дьыбыр уонна үчүгэй-тик ремонтнааһын уонна дэмизэбин бири сүрүн-дүгүнэн буолар. Оттон иһигэр оройуон колхозтара уонна МТС 61 жаткат-ты 40, 46 лобогрейкаттан 30, 55 молотилкаттан 30

ремонтаннылар. I Мал-дыбар нэһилиэгинээри "Октябрь суола" колхоз председател Рафаилов)

күтөрүк сыныла ба-ла титтэ 3 ло-богрейка, 2 молотилка, 1 күтүр массынналар күн-дүгүнүгэр диэри ремон-таны көрө иликтер.

Бурдук хомууругар дьэ-риэни бэлэмнээһигэ бы-ны быһы сар оройуон-дары салаатын сөбиэди-ска т. Солдатов күтөрүк

ригэдиир Ермолаев). Бу биригээдэ от хомуурун бы-лаанын 52 бырыһ. толордо.

Бастын колхозтаахтар Г. Олесов сенокосилканан бири-сменага 3 гаа онугар 4,17 гааны оҥустарар, эбэтэр нуорматын 138 бырыһ. то-лорор. Машинастар Кирил-лор уонна Ермолаев—135 бырыһ., бугуллааһынна А. Олесова—130 бырыһ., от кээһиниигэр С. Константи-нов, Е. Олесов—140 бырыһ. толортууллар.

Оҥуола оболоро нуорма-ларын эмиз аһары толо-ролор. Холобур: Гриша Константинов от муньар маассынанан нуорматын 135 бырыһ. толорор. Кини курдук үлэлээччи оболор аһыаба суох. Бу колхозка председателинан коммунист т. Игнатев үлэлиир. Кини колхозтаахтар ортолоругар авторитетынан туһанар.

М. Михайлов.

Коммунист салайар колхоза

Мачыаат. "Кыһыл үрүйэ" колхоз от ыйын 20 күнү-нээри түмүгүнэн отун хо-муурун былаанын 47,8 бы-рыһ. толордо. Былаан бы-лаанынан 863 гаа отто-тохтоах. От охсулуунна 14 гаа, муньбулуна 303,9 гаа, кээһининэ 1799 цент-нер.

Бу колхоз үс хонуу бири-гээдэлээх. Барыта 80 киһи үлэлиир. Общественай үлэ-лэһиттэр. Оҥуола дьааһыла-та ыһыллан үлэлиир.

Колхозтаахтар бары социалистическай куотала-һыннан хабыллыбыттар. Агитационнай үлэ темати-ка быһынтынан биригээдэ-лэринэн, звеноларынан бы-лааннаахтык тийгин бые-лэһик ыһыллар, куруу-тун "Боевой листоктар" тахсаллар.

Колхоз үрдүнэн үһүс би-ригээдэ бастаан иһэр (И-

Массына, көлө „куһабаттар“ үһү

Начыкаат. „III Интернационал“ колхозка III уонна IV биригээдэр от хомурулар хаалан иһэллэр. Биригээдирдэр Матвеев уонна Данилов, графиктарын тутуспаттар.

Бу биригээдэр сенокоскаан от оҕустарааччылар нурмаларын толорботтор. III №-лээх биригээдэр 2 сенокоскаа баллараа декада устатыгар соруудахтарын 32,6% толордулар. Ол курдук сенокоскаанан оҕустарыыга В. Ефимов соруудахтын 15,4% толорор. IV биригээдэ от оҕустарааччылар И. Барашков, Н. Герасимов нурмаларын эмнэ ырааһыан толорботтор. Нурмаларын толорбог биричиннэлэриннэ массына уонна көлө „куһабаттар“ үһү. Ити итиннэлэрин сымыйата дакаастанна. Кинилэр үлэлээбит массыналарын уонна көлөлөрүн С. Жирков үлэлээтти нурматтын 103% толордо. Олор дымаа массынага уонна көлө буолбатах, үлэлэтээччилиттэн тутуулуктаах. Нурманы толорботтор тустарынан биригээдэр уонна сибиинэлэргэ дьүүлгэ туруоруллубатах, ону тэҥиэн „Воевой листотарга“ эмнэ сырдатыллыбатах. Н. И. Соколов, Исполкома Матвеев уонна Даниловы ити итэҕастэрин ыйан туран, кытаанахтык сэрэттэ. И. Кириянов.

ХИМИЧЕСКАЯ КУСТАЛАХЫ ТҮМҮГЭ

Покровской. Осавнахим оройуоннаагы советтин иһинэн ытыллыбыт химическай тревога кусталахытыгар 5 тэрилтэ кыттыныыла. Кыттыбыт тэрилтэлэртэн Райсовет, Райзо коллективтара бастын миэстэни ыллылар. С.

Советскай информбюроттан

От ыйын 20 күнүнээби, киһээнни иһитиннэрииттэн

От ыйын 20 күнүн устатыгар биһиги сэринлэрбит кыргыһылары Воронеж оройуонугар уонна Ворошиловград куорат собуруулуһун өттүгэр ыттылар.

Фронт атын учааскаларыгар сөччолөөх уларыһы тахсыбата.

*** От ыйын 19 күнүгэр фронттас учааскаларыгар биһиги авиациябыт чаастарынан 40 немецкэй тачка, сэринлэри уонна таһаастары тийбит 85 автомассына, 15 бобуоска суох оҕоһулунна итиннэ алдьатылынна, сэринлэр сэттээх 8 ысқылаат, уматыктаах 5 ысқылаат дэлби тэптерилиннэ, полево й уонна зенитнай артиллерия 8 батареятын уота уусхалланна, бириг траншея алдьатылынна, өстөөх хохотатын 4 кэ тийэр рота буранылынна уонна сороо суох оҕоһулунна.

*** Воронеж оройуонугар немецкэй-фашистскай сэринлэргэ биһиги сэринлэрбит охсуулары салгыы оҕоро тураллар. Биһиги чаастарбыт Дон өрүһү туоруур хас да тутуулары ыллылар. Авиация сиринэн сылдыар сэринлэрин активнайдык өйөөтө, итиннэ өстөөх дьаныардаахтык обороналар хонуулары миналыр, бөбөгөтүүлэри ийрбитти тутар. Учааскалартан биригдэстэригэр биһиги чаастыт бириг кун устатыгар өстөөбү утары кыргыһылары ытты итиннэ кинини төттөрү сырайда. Немецтэр бөбөгөтүүнү ылан бараннар, сүтэрибт позицияларын тэһнөрөргө дьулуһаннар танкалар өйбүллэрин атаака оҕордулар. Биһиги байыастарбыт атаака

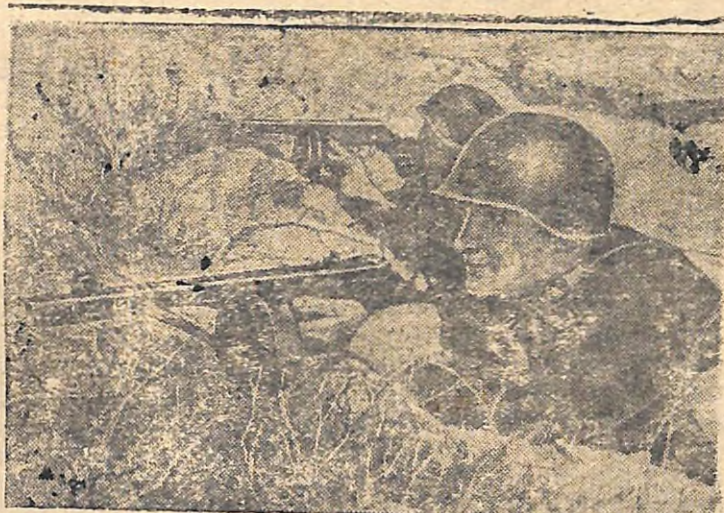
немецтэри саа-пулет, миномет барган уотунан көрүстүлэр онтон хардары атаакага киирдилэр итиннэ гитлеровецтары самардылар. Өстөөх бу кыргыһыга 700-тэн тахса саллааттары уонна офицердарын, 13 танканы, 5 орудияны, 18 пулеметы, 10 миномету сүтэрдэ.

*** Ворошиловград собуруулуһун өттүгэр биһиги сэринлэрбит обороналар дьаныардаах кыргыһылары ыттылар. Өстөөх танкаларыгар, мотомехчаастарыгар уонна пехотатыгар советскай бомбаһыттар итиннэ штурмовиктар охсуулары оҕоролор. Агаардас сорох учааскаларга 2 күннэ 39 немецкэй танка, сэринлэри уонна таһаастары тийбит 95 автомассына, уматыгы тийбит 10 автоцистерна суох оҕоһулунна, 10 зенитнай пулеметнай точка уота уусхалланна.

*** Хотугулуу-Арбаагы фронт учааскаларыттан биригдэстэригэр өстөөх пехотатын полката биһиги оборонабыт итиннэ уһугар атаакалаабыта. Немецтэр атаакаларын төттөрү охсон бараннар, биһиги байыастарбыт өстөөх оборонатын оройуонугар кинилэри кытта тийэх баттанан тобо көтөн киирдилэр итиннэ 20 дзоттары уонна улахан суолталаах томтору ыллылар. Хойутуу собуе гитлеровецтар баласынныаларын чөлүгэр түһэргэ соруаннар, хас да хардары атаакалары оҕордулар, ол гынан баран хас сыры аайы улахан сүтүктэри ыланнар төттөрү таскилээтилэр.

Өстөөх фронт бу учааскаларыгар агаардас өлөрүлүбүтүнэн 200-тэн тахса саллааттарын уонна офицердарын сүтэрдэ.

Сэринлэр Армия.

Автоматчик-казактар засадага. Илһики былаанна — казак-кубанец старшай сержант Т. И. Чыков.

М. Редкина фотота.

ССТА фотохроникта.

Хаалыттан тахсыахха

Биһиги оройуонмут 1942 сыл устатыгар 2501 центнер балыгы бултаан госуларствага туттарыахтаах. От ыйын 10 күнүгэр дээр баара эрэ 127 центнер балык киирдэ.

Манньык быһыы сүрүн биричиннэтинэн советтар уонна колхозтар председателлэре кинилэргэ туһуламмыт дьонун толору биэрбэттэриттэн уонна сорохтор анаабыт биригээдэлэрин хонтуруоллаан

үлэлэпэттэриттэн тахсыта.

Арыыча атыттарга тэһнээххэ итиннэ иһэллэр Сиинэ советынаагы Лазо аатынан уонна „Чаран“, Тит-ары советынаагы „Заря“, I Малдыбар „Октябрь суола“, „Правда“ уонна „Үүнэр ыччат“ колхозтар. Балыгы бултааһынна II-Малдыбар Чанаев аатынан уонна „Кыһыл сулус“ колхозтар төрүт тугу да бултуу иликтэр. Ити курдук VI — Малдыбар,

I Дьөппөн колхозтара бириг да кини балыгы туттара иликтэр.

Маны тэҥиэн балык заводун мотуордара биригдэстэригэр кэлэн балыгы туттаттара эмнэ улахан мөһөһүннэ буолла.

Бу итэҕастэри бэрт түргэнник туоратарга советтар, колхозтар саамай кини кыһамныыларын ууран туран ылыныылар наадалаах.

П. Егоров.

Соколов — тобо манныгы?

Булгуннахтаах. „Кыһыл томтор“ колхоз председателе Соколов колхоз уопсай үбүгэр уонна аһыгар иһиттэн инсөлээхтик сиэн уонна аһыан баарар.

Ол курдук А. Козлов кладовщигынан үлэли сылдыа колхозтаахтар уопсай аһылыктарын хайа сатанарынан сии сылдыбыт. Оттон саас остолобуойга астаабыт Петрова 50 кг. килиэби сиэбит. Манньык колхоз үбүгэр—аһыгар илинлэрин уунааччы инсөлээхтэргэ (Соколов туох да миэрэни ылбатах).

Хата дьаһал ыларын онугар бэйэ, күүһэ кыһаарынан колхоз үбүн ыһарга санаммыт. Каасага 200 солк. киллэрбэккэ эрэ бэйэтин хармааыгар уктубутун ревизия арыйда.

П. Макаров.

Бастын Ыанныксыт

Начыкаат. „СЗ“ оройуоннаагы „III Интернационал“ колхозтаагы ыанныксыт, стахановка Ульяна Давыдова юбүкө көрсүһө ылыммыт тэлистебэтин чыһаат толорор.

У. Давыдова 8 ыһаагы Кини бэс ыйын 30 күгэр дээр сыл анаагы соруудахтын 132,3% толордо. Бириг ыһахтан 375 кг. ууту ыларын онугар, тутунан 497 литр ылар. Кини көрөр-харыһырайдар ахсыан барар, бары эмиһэр.

Давыдова быһырыныруөбү 100% итиннэ ыһахтан былааннаах аһары ылбытыгар, дьаһмүгэр эбин төлөбүрү ылдыт ууту ылбыта.

Бу колхозка Давыдова лобурунан үчүгэй ыһаагы ыанныксыттар аһары суохтар. Онук ыһаагы сыттарынат А. Тихон уонна М. Давыдова буоллар.

Кинилэр биһиги юбүкө көрсө сататтан саныынылары ситиһарыгар үлэһэ өссө көхтөөхтүрунулар.

Дьоһуннаах көм

Покровской. Кирпич госуларственной заводтоселок олохтоохторо уһа үлэһиттэрэ воскрескэтары, субботниктары рийтэһиннэн улахан мөлөрү оҕортуулар.

Баржага кирпичтэтиэйингэ воскресниктарыта 694 киһи кыттыныла. Кинилэр куустарынан 295921 устуука киһиччэ таһылына. Поклок үлэһиттэрэ бу үлэри салдаан ыһа тутулар.

Үлэһэ ордук кыһаахтаах Райсовет үлэһиттэб. Кустов, Комсомол оройуоннаагы комитеттин секретара т. Федоров уһа кытталлар. Кинилэр үлэрин нурматын 150-200 дээр аһаа толоролор. Коллективтартан ВСК Райкомун үлэһиттэра, Еселковай Совет коллектив уонна Сельпо коллектив ордук активнайдык үлэлилэр.

НКВД оройуоннаагы делын үлэһиттэра т. Черсалаататынан сменнай лааннарын хастыһа аһары толортоотулар уһа үлэлээбит хамнастар ССРС оборонатын фонду биэрдилэр.

Манньык итиннэ көмөтүгэр кирпиччэ заводтосруулааһын ыһаагы лаанын сөпкө толоринэр.

Ответственный редактор Г. П. БАТЫНААНАЙ.

Үүнээйини харах харатын курдук харыстыахха

II Дьөппөн. Калинин аатынан колхозка үүммүт бурдугу көрүү-харайы суруттан аһыга элбэхтик алдьатан эрэр. Аһыганы утары охсуһуу олохтоммото.

Маны аһаан үһү уонна

нэтэ аайы сүөһүлэр киирэн тэпсэллэр. Бу баһына агроном быһаары атын сортовой участкака аламмыта.

Колхозка манньык хоромньуну аҕалы баһына хараа Н. Данилов, сүөһү Ф. Павлов ыалга

куулайдык сылдыбыттарыттан тахсыта. Үүнээйини үчүгэйдик көрбөт-харайбат быһыны буруйу оҕорууттан атыннык сыналыахха сатамат. Буруйдаахтары эппиэткэ тардылыахтаах.

А. Федоров.